

ДГ „АТАНАС ДАМЯНОВ“ С. ОРИЗАРИ, ОБЩ. ТВЪРДИЦА, ОБЛ. СЛИВЕН  
8893 Оризари, ул. "Ленин" № 8, тел. 045442351, e-mail: info-2004206@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:  
РОСИЦА ИЛИЕВА  
ДИРЕКТОР НА ДГ „АТАНАС ДАМЯНОВ“



# ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на ДГ „Атанас Дамянов“

ОРИЗАРИ

## 1. ЦЕЛИ И ИДЕИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система, като част от стратегията за развитие на детската градина. Тя съдържа подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел - осигуряване на равен достъп и качествено образование за нашите деца.

Чрез предучилищното образование се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето.

Програмната система при ДГ „Атанас Дамянов“ е създадена да подпомага работата на педагогическия екип. Тя е съобразена с Държавните образователни стандарти, регламентирани с Наредба № 5 /03.06.2016 год. за предучилищното възпитание, изменена и допълнена на 2.10.2024 г.

Програмната система в ДГ „Атанас Дамянов“ си поставя за цел да осигури:

1. Достатъчна училищна готовност на децата при навършване на 6-годишна възраст;
2. Равен шанс при постъпване в първи клас;
3. Основа за последващо учене;
4. Общуване в различна от семейната среда и положителна нагласа към бъдещата социална роля на ученик;
5. Осигуряване на базови езикови и математически познания и умения, развиване на социални умения.

В ДГ „Атанас Дамянов“ се създава и осъществява устойчив модел за качествено образование, чрез непринудено съчетаване ценностите на детството с гъвкавостта на модерните образователни технологии. Чрез методите на педагогическо взаимодействие прилагани с децата се дава възможност да могат повече да наблюдават, запомнят и възпроизвеждат, да мислят, действат, експериментират.

В единодействие със семейството тук се полагат основите на цялостното развитие на детската личност като се изгражда от ранна възраст готовност за желана промяна, умения за проява на собствен избор, на критично мислене и се осигурява приемственост в подготовката за училище, гарантираща развитие на индивидуално -творческите способности и равен старт на всички деца.

Програмната система утвърждава необходимостта от предучилищно образование, основано върху съвкупността от човешкия опит в образованието и възпитанието на детето; постиженията на съвременната наука и националния опит; тенденцията за международно коопериране на образователните стратегии.

Предназначението на програмната система е да се дава информация на родителите, учителите и всички заинтересовани страни за подходите и формите на педагогическо взаимодействие; разпределение на формите на педагогическо взаимодействие; тематично разпределение за всяка възрастова група; механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование които се използват. Тя създава най-обща представа за специфичния образ на детското заведение, за психолого-педагогическата атмосфера в него и за възможностите, които предоставя за личното развитие на всяко дете.

## 2. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

### 2.1. ПОДХОДИ

Изхождайки от глобалната цел, която си поставихме, ние залагаме на екипната образователна работа, подчинена на субект-субектния и на рефлексивния подход.

Основен педагогически подход в нашата работа е **субект-субектният** подход, в чиято

основа стои взаимодействието между дете-учител-помощник-възпитател-родител. А основен психологически подход е **рефлексивният**. Рефлексията изисква развитие на такива феномени като: самооценка, самоконтрол - саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи.

Постмодернистичните концепти в план образование налагат стимулиране на межкултурната рефлексия в европейското образователно пространство.

Други подходи в нашата работа са:

#### **1. Игров подход.**

„Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра...“, чл.3 от Наредба №5/03.06.2016 г.

#### **2. Ситуационен подход.**

Този подход не се изчерпва само с педагогическата ситуация като основна форма на педагогическо взаимодействие /чл. 23 Наредба № 5/. Необходимо е цялостната организация да е ситуационна. Да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

#### **3. Действено-практически подход.**

На детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване. Стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения.

#### **4. Комуникативно-експресивен и креативен подход.**

Подпомага се индивидуалната експресивност на детето. Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти. Акцентира се върху креативните прояви в играта, познанието, общуването. Развиват се комуникативни умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите.

#### **5. Рефлексивен и ценностно - ориентиран подход.**

Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие (формални и неформални), които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции.

#### **6. Личностно-хуманен подход.**

Детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство, приемане на детето такова, каквото е, човечно отношение към него, оказване на обич и подкрепа, съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект, подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Личният опит е в основата на субективния опит. Основна функция на образователната институция е да се осъзнае и систематизира стихийният опит на детето.

Възпитаването и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на вербалните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники.

Дейността не е цел. Чрез нея като средство, културните компетенции придават модерна характеристика на европейското образование в комплексно интегрираните форми на интеракция на основата на водещата за психичното развитие - игровата.

Утвърждаване индивидуалността на детето чрез стабилност, присъединяване и приемане, самоуважение и толерантност.

**7. Индивидуален подход** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

## **8. Компетентностен подход.**

В съвременния бързо променящ се и все по-сложен свят творчеството, способността да се мисли разностранно, комплексните умения и приспособимостта са по-ценени от обема от знания.

В глобалния свръхинформиран свят са актуални умения, които помагат на хората да вземат информирани решения, да решават проблеми, да мислят критично и креативно, да общуват ефективно, да изграждат здравословни отношения, да са съпричастни с другите, да се справят с трудностите и да управляват живота си по здравословен и продуктивен начин. Понятието компетентност включва в себе си системно организирани интелектуални, комуникативни, рефлексирани, самоорганизационни и морални норми, позволяващи успешно да се организира дейността на човека в широк социален, икономически и културен смисъл.

В контекста на компетентностния подход детската градина функционира като учеща се организация, където учителят постоянно се учи, като определя параметрите на взаимодействието: начините за достигане на стандартите, начините за диалог с детето, начините на взаимодействие с колегите за улесняване развитието на децата.

Детето трябва да се намира в действителна ситуация на цялостно учене - в която то да е включено емоционално, интелектуално и в която да развива цялата си личност и интелигентност, а не отделни компоненти.

В този смисъл детската градина е истинска общност на учещи се, в която ръководители, учители и деца се учат как да вършат по-добре и с удовлетворение своята работа.

## **9. Холистичен подход.**

Основното му предимство е, че не е ориентиран само около умственото развитие на децата, а се фокусира и около психо-социалното и емоционалното им развитие. Холистичният подход мотивира децата да учат, внушава чувство за любопитство и им позволява да учат по естествен и креативен начин. също така този подход може да бъде приспособен към индивидуалния характер и начин за учене на всяко дете, в противовес на днешната масова обучителна практика.

Резултатът е дете, което се развива с по-добри комуникационни и социални умения и по-високо самочувствие. Такива деца се чувстват добре в обучението си и предизвикват себе си чрез конкретни учебни предмети, защото ги свързват с положителни асоциации. Вътрешната мотивация, от своя страна, ги провокира да бъдат любопитни, любознателни и в крайна сметка, да бъдат иновативни възрастни на работното им място, в последствие.

Холистичният метод има за цел да подпомогне децата да развият всичките техни умения и да изградят силните си страни. Като такъв, този образователен подход се базира на играта, творчеството у децата и тяхното въображение.

## **2.2. ФОРМИ**

Наредба № 5/03.06.2016 г. за предучилищно образование определя **основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.**

**Основната форма** на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигуряват постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. Педагогическите ситуации са по следните **Образователни направления:**

- **Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*

- **Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Равнинни фигури.*
- **Околен свят** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*
- **Изобразително изкуство** - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*
- **Музика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*
- **Конструиране и технологии** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*
- **Физическа култура** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

**Ситуацията** в детската градина е събитие или поредица от събития, преминаващи в рамките на определено време и на различни видове взаимодействия на децата с учителя, между самите тях, с игровите и обучителни ресурси, съотнесени с темата в даденото образователно направление, нейните цели и очаквани резултати. Ситуацията е основна комплексна единица на процеса на възпитание и подготовка на децата в детската градина със статус на водеща педагогическа форма. Продължителността на ситуациите не трябва да надвишава 15-20 минути за първа и втора група и от 20 до 30 минути - за трета и четвърта група.

**Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие** се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, както в учебното, така и в неучебното време. Организират се по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

- Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.;
- Утринна гимнастика;
- Творчески занимания по интереси;
- Празници и концерти, развлечения, куклени театри;
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др. ;
- Разходки и екскурзии сред природата;
- Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията;
- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа;
- Работа с логопед;

Допълнителни форми на обучение над ДОС се организират в учебното заведение според интересите на децата и се водят от външни лица, срещу заплащане от родителите. Това са спортни занимания - футбол, гимнастика; народни танци и чужд език -Английски език.

### **3. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.**

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в учебни седмици /36/ и в учебни дни.

Учебната седмица е с продължителност пет учебни дни и съвпада с работната седмица. В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни, съответно обявените работни дни са учебни за децата. Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

В ДГ „Атанас Дамянов“ организацията е целодневна. Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 последователни астрономически часа на ден през учебната година.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина.

В целодневната организация в учебното време се редуват основни и допълнителни, а в неучебното време - само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- > условия и време за игра, почивка, следобеден сън;
- > условия и време за хранене - сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски/между сутрешната закуска и обяда и между обяда и вечерята/ ;
- > дейности по избор на детето.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

#### **3.1. Брой педагогически ситуации за всяка възрастова група, съгласно Наредба № 5 /3.06.2016 г.**

| №  | Образователно направление | Първа група<br>/15-20 мин./ | Втора група<br>/15-20 мин./ | Трета група<br>/20-30 мин./ | Четвърта група<br>/20-30 мин./ |
|----|---------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|--------------------------------|
| 1. | Бълг. език и литература   | 1                           | 2                           | 2                           | 3                              |
| 2. | Математика                | 1                           | 1                           | 2                           | 3                              |
| 3. | Околен свят               | 1                           | 2                           | 2                           | 2                              |
| 4. | Изобразително изкуство    | 2                           | 2                           | 2                           | 2                              |
| 5. | Музика                    | 2                           | 2                           | 2                           | 2                              |
| 6. | Конструиране и технологии | 1                           | 1                           | 2                           | 2                              |
| 7. | Физическа култура         | 3                           | 3                           | 3                           | 3                              |
|    | <b>ОБЩО:</b>              | <b>11</b>                   | <b>13</b>                   | <b>15</b>                   | <b>17</b>                      |

### 3.2. Дневна организация по възрастови групи

| Времево разписание                   | Дейности                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6:00 – 7:00 ч.                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Прием на децата</li> <li>Допълнителни дейности, организирани от дежурния учител</li> </ul>                                  |
| 7:00 – 7:45 ч.                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Прием на децата – по групи</li> <li>Дейности по избор на детето</li> </ul>                                                  |
| 8:00 – 8:15 ч.                       | Сутрешно раздвижване                                                                                                                                               |
| 8:15 – 9:00 ч.                       | Сутрешна закуска. Тоалет.                                                                                                                                          |
| 9:00 – 9:20 ч.<br>9:00 – 9:30 ч.     | Педагогическа ситуация                                                                                                                                             |
| 9:20 – 9:40 ч.                       | Подвижни игри                                                                                                                                                      |
| 9:40 – 10:00 ч.<br>9:40 – 10:10 ч.   | Педагогическа ситуация                                                                                                                                             |
| 10:00 – 10:20 ч.                     | Подкрепителна закуска                                                                                                                                              |
| 10:20 – 10:30 ч.                     | Допълнителни дейности                                                                                                                                              |
| 10:30 – 10:50 ч.<br>10:30 – 11:00 ч. | Педагогическа ситуация                                                                                                                                             |
| 11:00 – 12:00 ч.                     | Допълнителни форми <ul style="list-style-type: none"> <li>Игри на открито</li> <li>Сюжетни игри</li> <li>Дейности по избор</li> </ul>                              |
| 12:00 – 13:00 ч.                     | Обяд<br>Подготовка за следобедна почивка                                                                                                                           |
| 13:00 – 15:30 ч.                     | Почивка, включително следобеден сън                                                                                                                                |
| 15:30 – 15:40 ч.                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Следобедно раздвижване</li> </ul>                                                                                           |
| 15:40 – 16:00 ч.                     | Подкрепителна закуска                                                                                                                                              |
| 16:00 – 16:20 ч.<br>16:00 – 16:30 ч. | Педагогическа ситуация                                                                                                                                             |
| 16:30 – 18.00 ч.                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Допълнителни дейности, организирани от учителя</li> <li>Дейности по избор на детето</li> <li>Изпращане на децата</li> </ul> |
|                                      |                                                                                                                                                                    |

#### 3.2.1. Организация на учебния ден група „Делфинче“ /3-4-годишни/

| Понеделник             | Вторник                    | Сряда                | Четвъртък                  | Петък                         |
|------------------------|----------------------------|----------------------|----------------------------|-------------------------------|
| 1. Околен свят         | 1. Бълг. език и литература | 1. Околен свят       | 1. Бълг. език и литература | 1. Математика                 |
| 2. Музика              | 2. Изобразит. изкуство     | 2. Физическа култура |                            | 2. Конструирание и технологии |
| 3. Изобразит. изкуство | 3. Физическа култура       | 3. Музика            | 2. Физическа култура       | 3.Околен свят                 |

### 3.2.2. Организация на учебния група „Мики Маус“ /5-6-годишни/

| Понеделник                | Вторник              | Сряда                         | Четвъртък            | Петък                         |
|---------------------------|----------------------|-------------------------------|----------------------|-------------------------------|
| 1. Български език         | 1. Математика        | 1. Български език             | 1. Математика        | 1. Български език             |
| 2. Музика                 | 2. Физическа култура | 2. Конструирание и технологии | 2. Физическа култура | 2. Конструирание и технологии |
| 3. Изобразително изкуство | 3. Околен свят       |                               | 3. Околен свят       |                               |
| 4. Физическа култура      | 3. Музика            | 3. Математика                 | 4. Музика            | 3. Околен свят                |

## 4. МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В предучилищното образование се полагат основите на учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езикова, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие и се отчита значението на играта на детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

В предучилищна възраст родителите са най-важните хора в живота на децата, първите, основните и най-влиятелните техни възпитатели. Родителите са участници и партньори в системата на предучилищното образование, заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Развитието на детето от предучилищна възраст се осъществява под влиянието на различни и постоянно променящи се биологични и социални, вътрешни и външни фактори, сред които основна роля играят семейството, училището и индивидуалният стил на дейност и поведение. Семейството оказва въздействие върху детето чрез много и различни фактори. Наред с осъзнатите и целенасочени възпитателни мерки, семейството въздейства върху детето и чрез не осъзнавани от родителите форми на тяхното поведение, чрез отношенията помежду си и с околните.

За да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето, е необходимо утвърждаване на тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители се изгражда на основата на: Разбирателство, единомислие, непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

### Връзки с родителите

Целенасочената съвместна дейност между училището и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и да разменя постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: **индивидуални и групови форми на работа.**

**Индивидуален разговор** (среща) между учителя и родителя.

**Видове разговори** - Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

- Първоначален и опознавателен разговор - с цел запознаване на детския учител с родителя и детето.
- Информативни разговори - с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование.
- Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

**Индивидуална консултация** - По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

- По инициатива на учителя - Ако трябва да се споделят наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, това се съобщава на родителите. Подказват се варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
- По инициатива на родителя - Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи родителя се насочва към специалист или към работещи стратегии.

**Други индивидуални форми:** Съобщения

Устни съобщения - телефонно обаждане

- Писмени съобщения - email, sms по мобилен телефон. В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, събития в училище или извън него, могат да възникнат ситуации в които учителят използва бързи форми на съобщения. За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя - е желателно използването на писмени съобщения.

**Групови форми на сътрудничество с родителите**

- **Родителската среща** - традиционната и най-популярна групова форма. Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на училището. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на училището. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:
  - > В началото на учебната година, в ДГ се организира родителска среща, на която се представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Определят се функции, на работните отношения и начин на комуникация.
  - > Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект са тематични, съобразени с актуални за възрастта - „горещи” и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са: адаптация на детето в детската група, детските приятелства, готовността на детето за

живота в училище, готовност за учене за подготвителна група.

- **Участие на родителите в процеса на предучилищното образование.** Включването на родителите в живота на детето в групата е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на тържества, празници, състезания и др. Освен това участват дейно в живота на ДГ във форми за квалификация, заедно с педагозите, които са заложили и в Годишния комплексен план за дейността на ДГ. Значението на включването на родителя има тристранен характер:
  - за детето - защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
  - за родителя - който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация;
  - да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения за учителя в групата - за успешното постигане на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

**Други форми за комуникация детски учител - родител:** Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно:

- промени в учебната програма;
- правилата в групата;
- предстоящи празници, важни събития в детската градина;
- материали във връзка с детското развитие;
- новини от живота в детската градина ;
- продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., може да се използва следната форма:
  - Информационни табла за родителя;
  - Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, необходимата прозрачност и публичност постигаме чрез: Портфолио на учителя в групата, сайт на ДГ, комуникация с родители и общественост чрез социални групи в интернет пространството.

## **5. ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПОСТИЖЕНИЯТА НА ДЕЦАТА - СЪЩНОСТ, МЕТОДИ И ФОРМИ**

### **5.1. Същност на процеса**

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата в се определя от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата по образователни направления: *български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

В детската градина е необходимо да се проследи цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

### **5.2. Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование**

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната година.

### 5.3. Показателите за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; и физическа култура), като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

### 5.4. Описание на резултатите от предучилищното образование

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. За тази цел е необходимо да се очертаят категорично различните умения на детето по отделните направления, които предлагаме да бъдат на три нива: справя се самостоятелно, справя се с насочващи въпроси и справя се помощ от учителя. Смятаме, че по този начин най-ясно ще се диференцират постиженията на детето между първото и второ проследяване на резултатите от предучилищното образование.

Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на детето. В съдържателно отношение информацията, която получават те, трябва да бъде позитивна обективна и насочваща чрез развиващата програма за по-нататъшната индивидуална работа с детето. Предложената развиваща програма има роля на целенасочено възпитателно взаимодействие към детето, което благоприятства, улеснява, компенсаторното и/или превантивно развитие на детето в съответната област и образователни направления.

Стъпки за информация на родителя:

1. Запознаване с постиженията на детето *към момента* на проследяването на резултатите, т.е. акцент върху силните страни на детето.
2. Запознаване с трудностите на детето *към момента* на проследяването на резултатите; т.е. тези страни, които са в процес на развитие и са изразени по-слабо.
3. При запознаване с резултатите учителят трябва да подходи обективно, професионално, етично и толерантно към родителя